

Dosarul nr. 2ra-253/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Băbălău)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Xxxx Străisteanu, Nataliei Straistean și a lui Gheorghe Xxxx Straisteanu împotriva lui Mihail Popov cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu și menținută hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 1 noiembrie 2019, Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Popov cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că la 17 august 2019, Mihail Popov a închiriat masa nr. 10 de la „Centrul de Agreement” din parcul „La Izvor”, sect. Buiucani mun. Chișinău, care aparține SRL „Inima Codrului”, pentru a sărbători un eveniment.

Aproximativ între orele 20:30 – 21:00, după ce a refuzat să achite serviciile acordate pentru trambulina pentru copii, Mihail Popov a început să încalce grav ordinea publică, să înjure cu cuvinte necenzurate angajații întreprinderii, să îi amenințe cu răfuială fizică, iar la observațiile administrației localului - Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu, să înceteze

încălcarea ordinii publice, Mihail Popov a sărit la bătaie și astfel, au fost nevoiți să apeleze la serviciul de urgență 112.

La 21 august 2019, agentul constatator din cadrul IP Buiucani a întocmit în privința lui Mihail Popov procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04867438, în baza căruia Mihail Popov a fost sancționat cu amendă conform prevederilor art. 69 și 354 Cod contravențional.

Au declarat că Mihail Popov a recunoscut fapta ilegal comisă, însă a refuzat repararea prejudiciului material și moral cauzat pe care l-au suportat în rezultatul acțiunilor ilegale comise în privința lor, fiind supuși la tratamente degradante, numiți prin cuvinte necenzurate, umiliți și înjosiți în mod public.

La 23 septembrie 2019, au expediat în adresa lui Mihail Popov o somație prin care au solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral, la care nu au primit niciun răspuns.

Și-au întemeiat pretențiile în baza art. 15, 24 din Constituția RM, art. 45 Cod contravențional, art. 2, 4, 5, 123 CPC, art. 1, 2, 9, 10, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 24, 35, 41, 43, 316, 317, 1998, 1999, 2002, 2023, 2036, 2037 Cod civil și art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Au solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului lui Gheorghe Xxxx Străisteanu, Nataliei Straistean și lui Gheorghe Xxxx Străisteanu de a nu fi supuși la tratamente degradante, încasarea de la Mihail Popov în beneficiul lui Gheorghe Xxxx Străisteanu a sumei de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la Mihail Popov în beneficiul Nataliei Straistean a sumei de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea de la Mihail Popov în beneficiul lui Gheorghe Xxxx Străisteanu a sumei de 4 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 19 iunie 2020, Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu au depus o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, prin care au solicitat suplimentar încasarea de la Mihail Popov în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu a sumei de 200 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

Au fost încasate din contul lui Mihail Popov în beneficiul lui Gheorghe Xxxx Străisteanu suma de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 200 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, a fost respinsă cerința lui Gheorghe Xxxx Străisteanu în partea încasării diferenței prejudiciului moral din contul lui Mihail Popov.

A fost respinsă acțiunea în partea constatării încălcării dreptului de a nu fi supuși la tratamente degradante și încasarea prejudiciului moral din contul lui Mihail Popov în beneficiul Nataliei Străistean și lui Gheorghe Xxxx Străisteanu, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu și menținută hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru argumentarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că la 21 august 2019 în privința lui Mihail Popov a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI04867438, în temeiul art. 106 Cod contravențional și art. 69, 354 Cod contravențional, pentru faptul că la 17 august 2019, Mihail Popov în timp ce se afla pe teritoriul SRL „Inima Codrului” a manifestat un comportament agresiv și neadecvat, numindu-l pe Gheorghe Xxxx Străisteanu cu cuvinte necenzurate, iar prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de victimă din 21 august 2019, Gheorghe Xxxx Străisteanu a fost recunoscut în calitate de victimă în procesul contravențional.

Astfel, au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că prejudiciul cauzat a fost constatat doar în privința lui Gheorghe Xxxx Străisteanu, prin urmare cu referire la prevederile art. 45, 374 alin. (2), 384 alin. (2) lit. u) Cod contravențional, art. 1998, 2036, 2037 Cod civil, au stabilit legalitatea pretenției lui Gheorghe Xxxx Străisteanu cu privire la repararea de către Mihail Popov a prejudiciului moral, încasând din contul lui Mihail Popov în beneficiul lui Gheorghe Xxxx Străisteanu prejudiciul moral în mărime de 2 000 lei.

Totodată, întru stabilirea netemeinicii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral din contul lui Mihail Popov în beneficiul Nataliei Straistean și a lui Gheorghe Xxxx Străisteanu, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străistean nu au prezentat careva înscrisuri sau probe în sensul art. 118 alin. (1) și 122 alin. (1) CPC, care ar confirma că le-a fost înjosită onoarea și demnitatea în urma acțiunilor lui Mihail Popov.

Mai mult că Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu nu au fost parte în cadrul procesului contravențional, neavând o anumită calitate procesuală, precum și nu au probat pretinsul prejudiciu adus în adresa acestora de Mihail Popov.

În ceea ce ține de pretensele încălcări ale art. 3 și 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că litigiul examinat în speță nu constituie o ingerință în privința art. 3 și art. 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 21 decembrie 2020, Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu au declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse din acțiune, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Au menționat că dâșșii au prezentat probe incontestabile care confirmă faptul că le-a fost încălcat dreptul de a nu fi supus la tratamente degradante și supuși la suferințe psihice, nervi, stresuri, umilință, înjosire, din partea lui Mihail Popov, fapt confirmat prin procesul - verbal cu privire la contravenție nr. MAI04867438 din 21 august 2019 și decizia agentului constatator întocmite în privința lui Mihail Popov, cât și prin înregistrările video anexate la materialele dosarului.

Cu referire la prevederile art. 123 CPC, art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 45 Cod contravențional, au obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să aplice direct prevederile din Constituția Republicii Moldova, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recomandările CtEDO făcute în hotărâri cu situații similare și recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 1 noiembrie 2012 privind satisfacția echitabilă.

Au indicat că mărimea prejudiciului moral cauzat și solicitat în speță, este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare decise împotriva Republicii Moldova.

În opinia recurenților, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să acorde o satisfacție morală echitabilă tuturor reclamanților/recurenți Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu.

La 18 ianuarie 2021, în adresa lui Mihail Popov a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Straisteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului, însă corespondența a fost returnată de către Oficiul Poștal în adresa Curții Supreme de Justiție, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 120, 126).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Mihail Popov să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 23 noiembrie 2020, la adresa poștei electronice ale recurenților fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la dosar (f. d. 103).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 21 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat

de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Xxxx Străisteanu, Natalia Straistean și Gheorghe Xxxx Străisteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic